

[Povl Brøndsted]

Det danske konsulentsystem har været og er et uundværligt værktøj i gode såvel som i trænge tider for dansk landbrug.

Ved fremsættelsen af et lovforslag om landbrugets konsulentvirksomhed kunne man frygte, at en god og betydningsfuld lovgivning blev ødelagt eller forringet, men landbrugsministeren skal have tak for, at sindet kunne falde til ro, da man havde læst lovforslagets paragraffer. Det er et godt forslag om en videre udbygning af dansk landbrugs konsulentordning.

Det er også godt, at tilskudsrammen fastholdes, for det er jo kun 20 pct. af foreningernes samlede udgifter til konsulentvirksomhed, der ydes som tilskud fra det offentlige.

Venstre mener, at hensigten med lovforslaget er at smidiggøre, at give selvforvaltning, at fastholde medansvaret, at fastholde brugeransvaret og brugerledelsen, og det kan vi tilslutte os. Vi ved, at der – med eller uden et strategioplæg – i de kommende år vil blive pålagt landbruget mange nye krav, og det kræver råd og vejledning. Vi ved, at landbruget skal ændre produktionsformer og finde det, man kalder nicheproduktioner. Vi ved, at den nye landbrugsstruktur vil ændre arbejdsvilkårene, og det kræver også rådgivning og støtte.

Derfor må lovforslagets mål være, som det også er: større fleksibilitet, mulighed for at flytte fra ét fagområde til et andet og at få mere for de samme penge. Men det fremgår også klart af lovforslaget, at der er forståelse for, at de i dag primære produktioner ikke skal tilsidesættes til fordel for nicheproduktioner og omstillinger.

Lovforslaget åbner for en produktionsfornyelse, men det erkendes, hvad der er landbrugets egentlige forudsætningsprodukter.

Forslaget om de 2 pct. til en pulje er udmærket. Jeg tror ikke, der er så stor forskel på det beløb og så det, man selv har administreret sig frem til i landbruget; når ideerne har været der, har man også fundet midler til at fremme dem gennem vejledning fra konsulenter.

§ 5 nævner de faglige områder, der kan ydes tilskud til, og jeg er meget glad for, at punkterne 5 og 8 er med. Det er vigtigt, at det fastholdes.

Husholdningsvejledningen betyder meget i den omstillingsproces, som landbruget er inde i. Landbruget er stadig hele familiens bedrift og en del af sit lokalsamfunds trivsel. Produktion og familie kan heller ikke i dag, hvor der tit kan

være tale om, at ejerparret har to arbejdspladser, adskilles. Måske er det tværtimod her vigtigst, at der er en mulighed for rådgivning vedrørende husholdningsområdet, netop fordi den ene af parterne har to arbejdspladser. Husholdningsarbejdet er stadig af uvurderlig betydning for bedrifterne, og derfor skal vejledningen her fastholdes.

Og de mange »skæbner«, der i voldsomme tider præger landbruget, er selvfølgelig også med til at gøre erhvervs- og samfundsmæssig vejledning nødvendig.

Venstre kan »sluge« forslaget med dets mange ministerbemyndigelser i tiltro til, at det er den siddende minister, der vil komme til at foretage lovens udmøntning i mange, mange år.

Larsen-Ledet (RV):

Det faglige oplysningsarbejde i dansk landbrug har gennem tiderne haft meget stor værdi både for landbruget og for samfundet. Det har været administreret fornuftigt også i landbruget med hensyn til selvforvaltning og medbetaling. Jeg synes, at det som en kombination af offentligt og privat har fungeret forbilledligt.

Der kunne siges meget om de enkelte fagområders værdi, men det område, jeg især vil beskæftige mig med, er husholdningskonsulenternes.

De har i over en menneskealder beskæftiget sig med kostundersøgelser som baggrund for vejledning i ernæringsrigtig kost, og disse undersøgelser er fulgt op af danske og internationale kræftforskere. Husholdningsudvalget etablerede i 1979 et edb-system, som sammen med kostundersøgelsesarbejdet har dannet skole for Levnedsmiddelstyrelsens befolkningsundersøgelse. Mange landbokvinder havde ikke klaret både at være på arbejdspladsen, være med i bedriften og være husmødre – altså have et tredobbelt job – hvis ikke der havde været hjælp at få hos husholdningskonsulenterne om f.eks. arbejdstilrettelæggelse, madplanlægning osv.

Husholdningskonsulenterne beskæftiger sig også med sociale sikringer, omskolinger, genbrug og miljørigtige husholdninger, og de er med i det tværfaglige arbejde for bare at nævne nogle få områder, som de er engageret i.

Og så vil jeg gerne sige til fru Inger Harms, at samfundet betaler 20 pct. af de totale omkostninger ved vejledningsarbejdet. Det er altså ikke hverken 50 eller 70 pct., men 20!